

1 ביוני 2015

בראיון, שהעניק אבו מחמד אלג'ולאני, מנהיג ג'בהת אלנצרה, הוא הציג את הפלת המשטר הסורי והקמת משטר בעל אופי אסלאמי כמטרת-העל של ארגונו ופרט את הישגיו הצבאיים, שבמרכזם הניצחונות במרחב אדלבי. בנאומו ניסה אלג'ולאני לשוות לארגונו חזות פרגמטית תוך בידולו מדאעש

אבו מחמד אלג'ולאני (רעול פנים) בראיון עיתונאי נדיר לערוץ אלג'זירה (אלג'זירה, 27 במאי 2015)

כללי

1. ב-27 במאי 2015 שודר חלקו הראשון של ראיון עיתונאי חריג, שהעניק אבו מחמד אלג'ולאני, מנהיג ג'בהת אלנצרה ("חזית הסיוע"), שלוחת אלקאעדה בסוריה. הראיון שודר במסגרת תוכנית האקטואליה השבועית של ערוץ אלג'זירה "ללא גבולות" בהנחייתו של אחמד מנצור¹. הראיון התקיים במקום מחבואו של אלג'ולאני ככל הנראה בעיר אדלבי, שבצפון מערב סוריה, אשר נכבשה לאחרונה ע"י ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו. אלג'ולאני ישב מול המראיין, בגבו למצלמה כשהוא רעול פנים ועל השולחן דגל הארגון. על פי דיווח ביומון אלקדס אלערבי (27 במאי 2015) **בוצע הראיון ביוזמתו של אבו מחמד אלג'ולאני**. חלקו הראשון של הראיון התמקד במטרות ג'בהת אלנצרה במהלכו הצבאיים וביחסו למוקדי הכוח השונים ולקבוצות אוכלוסייה שונות. בתום הראיון נמסר, כי חלקו השני של הראיון, שטרם שודר, יתמקד ביחסי ג'בהת אלנצרה עם איראן ועם דאעש (חלקו השני של הראיון צפוי להתפרסם בתחילת יוני 2015).

¹ הראיון הקודם, שהעניק אבו מחמד אלג'ולאני היה גם כן לערוץ אלג'זירה, ב-10 בדצמבר 2013. ראו פרסום מרכז המידע מ-5 בינואר 2014: "[בראיון נדיר, שהעניק אבו מחמד אלג'ולאני, העומד בראש ארגון ג'בהת אלנצרה, שלוחת אלקאעדה בסוריה, הוא מפגין חזות פרגמטית מבלי לוותר כהוא זה על האופי והיעדים הג'אהדיסטיים הקיצוניים של הארגון](#)".

2. ברקע הראיון של אלג'ולאני לערוץ אלג'זירה עומדת הלחימה, שמנהלים ארגון ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו בחודש האחרון, נגד הצבא הסורי וחזבאללה, בשני אזורי מפתח:

א. **מרחב העיר אדלב, שבצפון מרחב סוריה:** במרחב זה הצליחו ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו (צבא פתח) להשתלט על הערים אדלב, אריחא וג'סר אלשע'ור (ראו מפה בנספח א'). עתה הוא מנהל קרבות לכיבוש ערים ועיירות ואזורים שולטים נוספים המצויים לאורך הדרך היורדת מאדלב ללאד'קיה. זאת, במגמה להשתלט עליה ולהציב איום על מעוזיו של המשטר הסורי ועל האוכלוסייה העליונה, שבאזור החוף.

ב. **הרי אלקלמון, שלאורך הגבול הסורי-לבנוני:** במרחב הדרומי של הרי אלקלמון, שממזרח לבעל בכ [ראו מפה בנספח א'], הצליחו חזבאללה והצבא הסורי לזכות בהישגים מול ג'בהת אלנצרה וצבא פתח (אף כי המערכה עדיין לא תמה). עתה זלגו הקרבות גם לחלקם הצפוני של הרי אלקלמון, השולטים על העיירה הסונית ערסאל, מעוזם של הארגונים הג'האדיסטים בלבנון.

3. הלחימה בשני אזורי מפתח אלו **מלווה במאבק תודעתי, שבמסגרתו** מציגים המשטר הסורי וחזבאללה את ג'בהת אלנצרה, והארגונים הג'האדיסטים בכלל, כאויב המרכזי, המאיים על סוריה ולבנון. מנגד אבו מחמד אלג'ולאני מנסה להדוף את טענות מתנגדיו ולשפר תדמיתו של הארגון **בקרבת האוכלוסייה האזרחית**, שאת תמיכתה הוא מבקש להשיג, ואפשר גם בזירה הבינלאומית והבינערבית.

4. במהלך הראיון הגדיר אלג'ולאני את **מטרת-העל של ארגונו כהפלת משטר אסד והבסת חזבאללה**, בן בריתו של המשטר הסורי. עם זאת הוא **נמנע מלהצהיר, כי בכוננתו להקים עתה ח'ליפות אסלאמית**, ובכך הוא **בידל עצמו מדאעש**. לאורך כל הראיון ניסה אלג'ולאני להדגיש את החזות ה"פרגמטית" של ארגונו: שיתוף הפעולה הטוב שלו עם ארגונים אסלאמיים נוספים (בניגוד לדאעש הנמנע בדרך כללי מבריתות ושיתופי פעולה), היחס ההוגן (בראיתו), שהוא מוכן להעניק לאוכלוסייה הנוצרית והדרוזית (בניגוד להתנהלותו הברוטאלית של דאעש) והימנעותו (עד כה) מלהשתמש בסוריה כבסיס לתקיפת ארה"ב או אירופה. אלג'ולאני לא הכחיש, כי הוא מקבל הנחיות מאימן אלט'ואהרי, מנהיג אלקאעדה, אולם אמר: **"לא נשתמש בסוריה כבסיס לתקיפת האמריקאים או האירופאים**. יכול להיות שארגון אלקאעדה פועל כך, אך לא מתוך סוריה". עם זאת שיגר אלג'ולאני **איום מרומז למערב, כי מצב עניינים זה עלול להשתנות אם תימשכנה התקיפות, שמבצעות לטענתו מדינות המערב נגד ג'בהת אלנצרה**.

5. עיקרי הנושאים שעלו בראיון - ראו נספח א'.

נספח א'

עיקרי הראיון של אלג'ולאני (בתוספת הערות של מרכז המידע)²

הלחימה במרחב אדלב ובהרי אלקלמון

1. במהלך הראיון התייחס אלג'ולאני ללחימה, שמנהל ג'בהת אלנצרה, במרחב אדלב והרי אלקלמון. בפתח הראיון נשאל אלג'ולאני על משמעות הניצחונות האחרונים, שנחל ארגונו באזור אדלב (תוך אזכור "שחרור" העיר אדלב, "שחרור" העיר ג'סר אלשע'ור, כיבוש מחנה הצבא אלמסטומה, שמדרום לאדלב, וההשתלטות על בית החולים באדלב, "כיס" התנגדות של הצבא הסורי שעד לאחרונה החזיק מעמד).

2. אלג'ולאני השיב, כי האזורים, שנכבשו לאחרונה ע"י ארגונו, היוו עבור המשטר הסורי "קו הגנה ראשון" לאזורי החוף. לדבריו האוטוסטרדה המקשרת בין העיר אדלב לבין העיר לאד'קיה שבחוף הייתה מלאה בבסיסי צבא ובמחסומים צבאיים. בהמשך ציין אלג'ולאני, כי "הגרעין הקשה" של משטר אסד נמצא באזור החוף אולם בכל זאת, לדבריו, "המערכה בסוריה לא תוכרע באלקארדה (מקום מוצאה של משפחת אסד) אלא בדמשק" באשר מטרת ארגונו היא להפיל את משטר אסד.

למעלה: הערים אדלב, אריחא וג'סר אלשע'ור, בדרך היורדת ללאד'קיה, למטה: ההר נבי יונס החולש על המרחב בו התנהלו קרבות, בין ג'בהת אלנצרה צבא הסורי (Google Maps).

² על פי ערוץ אלג'זירה, 27 במאי 2015.

3. בהתייחסו למערכה בהרי אלקלמון הסביר אלג'ולאני, כי בראיית ג'בהת אלנצרה מהווה האזור קרש קפיצה חשוב לדמשק (מכיוון מערב) לכשתתחיל המערכה על העיר. אלג'ולאני הודה, כי המערכה בהרי אלקלמון היא סבוכה וקשה בשל היותו אזור הררי והוא צופה, כי תהיה זו מערכה ממושכת [הערה: חזבאללה נוהג להדגיש את חשיבותו הביטחונית של מרחב אלקלמון עבור לבנון בעוד שאלג'ולאני מציג אותו כקרש קפיצה לדמשק].

זירת המערכה בדרום הרי קלמון (Google Maps)

4. אלג'ולאני התפלמס עם הטיעון של חזבאללה כאילו מהווה אזור אלקלמון סכנה ללבנון. לדבריו הסכנה נשקפת לחזבאללה ולא ללבנון. אלג'ולאני הוסיף, כי עבור חזבאללה המערכה בסוריה הינה גורלית זאת שחזבאללה מגן בעיקר על עצמו ועל שרידותו, שכן גורל חזבאללה קשור בגורלו של משטר אסד [הערה: גם חסן נצראללה, מצידו, הציג את המערכה בסוריה כמערכה "גורלית וחשובה" עבור חזבאללה והבהיר, כי מעורבותו של חזבאללה בלחימה בסוריה תמשך ככל שיידרש]. לדבריו היעלמותו של אסד משמעותה העלמות חזבאללה מכיוון שלחזבאללה יריבים רבים בלבנון והם יתחזקו ברגע, שבשאר אלאסד ייעלם. הוא ציין, כי חזבאללה נלחם נגד ג'בהת אלנצרה בעיקר באלקלמון אולם יש לחזבאללה נוכחות גם באזור הכפרי המזרחי של דמשק (אלע'וטה אלשרקיה) ובמקומות נוספים בסוריה.

היחס לבני העדה העלוית

5. המראיין ציין, כי כוחות ג'בהת אלנצרה מצויים במרחק, שאיננו עולה על 30 ק"מ מאלקלמון. "שהיא הבירה של העלויים ומקום מושבה של משפחת אסד". המראיין שאל את אלג'ולאני מה תהייה מערכה הבאה של ארגונו והאם נכון, שג'בהת אלנצרה מתכנן לבצע "טבח היסטורי" נגד העלויים שבלאד'קיה ובאיזור החוף?

6. בתשובה אמר אלג'ולאני, כי העלויים ביצעו מעשי טבח נגד הסונים (בהזכירו את הטבח בחממה, 1981). לדבריו הביאו מעשי טבח אלו למותם של כמיליון סונים בסוריה והדבר הותיר

בסונים "פצעים גדולים מאוד". בני העדה העליונה, שבאזור החוף, מהווים את "הגרעין הקשה" של משטר אסד, נהנו במשך ארבע שנים מביטחון והמלחמה לא הגיעה אליהם אולם "כעת המערכה הגיעה לקדמת האזורים העליונים", הוסיף אלג'ולאני, אולם הוא מודע לכך, ש"המערכה בסוריה לא תוכרע באלקארחה אלא בדמשק", ולכן מטרת ארגונו היא להפיל את משטר אסד.

7. אלג'ולאני ציין, כי "העליונים מבחינה הלכתית ומבחינתנו אינם נחשבים לחלק מהאסלאם". אולם, הצידוק ההלכתי ללחימה נגדם הוא, שהעליונים נלחמים נגדנו ומכוונים לעברנו נשק. הצידוק ההלכתי ללחימה זאת הינו "הגנה מפני התוקף" ולא ביצוע כיבושים לשם הקמת "מדינה [אסלאמית] [כשבכך מבדיל עצמו אלג'ולאני מדאעש ומ"המדינה האסלאמית" שהקים]. לדבריו באזור אדלב ישנם כפרים שיעים הנצורים ע"י ג'בהת אלנצרה אולם "אלה היו ועודם בסיסים צבאיים של המשטר" [קרי, אלג'ולאני נותן לגיטימציה לפגיעה בכפרים הללו].

8. המראיין ביקש מאלג'ולאני לשגר מסר לעליונים. המסר שלו: אם העליונים יחליטו לנער חוצנם מבשאר אסד וממעשיו נגד הסונים, ואם אנשיהם ימנעו מלהילחם לצד בשאר אלאסד, "ואם העליונים יחזרו בהם מהאמונות שהוציאו אותם מהאסלאם", אזי לדבריו - "הם יפכו להיות אחינו ואנו נגן עליהם ונשכח את כל הפצעים והמשקעים שבינינו" [הערה: התניות אלו לא נאמרו באופן מקובץ לגבי עדות וקבוצות מיעוטים אחרות. לדעתנו יש להבין התבטאות זאת כמסר עוין לעדה העליונה, המרמז על הצפוי לה, אם יכבשו ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו את מישור החוף ואם ייפול משטר אסד].

בעלי בריתו של ג'בהת אלנצרה: "צבא אלפתח" וארגון ח'ראסאן

9. אלג'ולאני נשאל לגבי אופיו של צבא אלפתח, קואליציה של ארגונים אסלאמיים הנלחמת לצד ג'בהת אלנצרה. אלג'ולאני השיב, כי ראשיתו של צבא אלפתח, המורכב משבעה ארגונים מרכזיים בצפון סוריה, הייתה בחמ"ל משותף שהוקם במטרה לשחרר את אדלב. לאחר ששיתוף הפעולה ביניהם התברר כמוצלח הוחלט לכנות קואליציה זאת בשם צבא אלפתח. כל הארגונים המרכיבים את צבא אלפתח הם בעלי אופי אסלאמי, שעמדות היסוד שלהם אינן שונות מאלה של מג'בהת אלנצרה. לדבריו אומנם ישנם כמה פלגים, שעשו "טעויות", אולם נוכח המערכה הקשה ג'בהת אלנצרה מעדיף להכיל את טעויותיהם ובמשתמע לא להתעמת עימם.

10. אלג'ולאני התבקש להתייחס ללחצים המופעלים על ארגונים שונים בצבא אלפתח להתנתק מג'בהת אלנצרה כתנאי לקבלת תמיכה מבחוץ. אלג'ולאני השיב כי ג'בהת אלנצרה אינה שחקן שולי בזירה, אלא הוא מהווה את "חוד החנית" של המורדים ולפיכך ולא ניתן לדחוק אותו לשוליים. הוא הזכיר בהקשר לכך את דרעא, חמץ, חמאה, אדלב, חלב ואלקלמון.

11. אלג'ולאני נשאל על ארגון ח'רסאן, שבתחילת המערכה נגד דאעש הותקף ע"י ארה"ב ומדינות הקואליציה³. בתשובה הדגיש, כי הטענה בדבר קיומו של ח'רסאן כארגון עצמאי הינה שקרית. לדבריו מדובר "בהמצאה של המערב בלבד" כדי להצדיק תקיפות מהאוויר של מדינות הקואליציה הבינלאומית. לדבריו **אכן מצויים בסוריה פעילים מח'רסאן** [במשתמע, ח'רסאן כמונח גיאוגרפי], שפעלו בעבר בפקיסטאן ובאפגניסטן ועברו לזירה הסורית. **אולם הללו, לדבריו, פועלים במסגרת ג'בהת אלנצרה ואינם מהווים מסגרת עצמאית נפרדת.**

אויבי ג'בהת אלנצרה: המשטר הסורי איראן וחזבאללה

12. אלג'ולאני הסביר, כי נגד ג'בהת אלנצרה נלחמת קואליציה הכוללת את איראן, חזבאללה ומשטר אסד. קואליציה זאת מסתייעת במעצמות אזוריות. כמו כן פועלת נגד ג'בהת אלנצרה הקואליציה הבינלאומית המנסה להחלישו. לטענת אלג'ולאני ארה"ב מסייעת למשטר הסורי ומעוניינת בהישארותו בשלטון למרות שכלפי חוץ היא מציגה עצמה כמי שמתנגדת לו. לדבריו אחת הדרכים של ארה"ב לסייע למשטר הסורי הינה תקיפות מהאוויר, שהיא מבצעת נגד ג'בהת אלנצרה. ג'ולאני הדגיש, כי אין ספק שארה"ב מתואמת עם המשטר הסורי והוסיף, כי בידיו הוכחות לכך [הערה: תקיפות הקואליציה הבינלאומית בראשות ארה"ב מתמקדות בדאעש. ג'בהת אלנצרה אינה מהווה יעד מרכזי לתקיפות של ארה"ב].

13. אלג'ולאני הודה, כי הוא מקבל הנחיות מאימן אלט'ואהרי [ובכך למעשה הזים שמועות על הינתקותו מאלקאעדה]. אלג'ולאני הבהיר, כי על פי הוראה ממנהיג אלקאעדה אימן אלט'ואהרי האסטרטגיה של הארגון מתמקדת כעת בהבסת סוריה ובחזבאללה. היעד של ג'בהת אלנצרה בסוריה הוא להפיל את המשטר ובעלי בריתו דוגמת חזבאללה ולהגיע להבנה עם הארגונים האחרים לכינון שלטון אסלאמי. לדבריו סוריה לא תהווה בסיס לתקיפת האמריקאים או האירופאים [קרי, היא לא תהווה בסיס לפעולות טרור של ג'בהת אלנצרה]. אומנם, לדבריו "יכול להיות שאלקאעדה פועל כך, אך אין המדובר בשטח של סוריה" [הערה: קרי, אלקאעדה מבצע פיגועים נגד המערב אך לא משטחה של סוריה]. יחד עם זאת אמר, כי במידה ותקיפות כוחות הקואליציה יימשכו "כל האופציות פתוחות" משום "שזכותו של כל אדם להגן על עצמו". הוא הוסיף, כי "ההנחיה, שניתנה לנו כעת, היא לא לפגוע בארה"ב ובאירופה משטח סוריה, ואנו מחויבים להנחייתו של אימן אלט'ואהרי. אולם הוסיף כיח הוא סבור שאם [ההפצצות] ימשכו, "יהיו לכך השלכות שלא יהיו לטובת ארה"ב והמערב" [איום מרומז באפשרות הצטרפות ג'בהת אלנצרה לפיגועים נגד ארה"ב והמערב?].

14. לגבי דאעש, הארגון הג'האדיסטי המתחרה, אמר אלג'ולאני, כי ארגון זה תקף את ג'בהת אלנצרה במקומות רבים דוגמת חסכה דיר אלזור, אלקלמון וחלב. לדבריו מנצל דאעש את העובדה

³ ח'רסאן הינה כינוי להתארגנות טרור הפועל בסוריה, שבבסיסה כמה עשרות פעילי ג'האד עולמי, שהגיעו לסוריה מאפגניסטאן ופקיסטאן, חלקם דרך איראן. פעילים אלו, שהיו בעלי ניסיון מבצעי, הצטרפו לג'בהת אלנצרה והם פועלים בחסותם. בראשות המערכה נגד דאעש (23 באוקטובר 2014) תקפה ארה"ב יעדים של התארגנות זאת באזור חלב. התארגנות זאת, שנתפסה ע"י ארה"ב כאיום, המשיכה להוות יעד לתקיפות אוויריות אמריקאיות גם במהלך נובמבר 2014. לא ברור לנו האם מאז הותקפו יעדים נוספים של התארגנות זאת ומה הסטאטוס של פעילותה כיום.

שהמשטר תוקף אותם במקום אחד והם תוקפים את ג'בהת אלנצרה מאזורים אחרים. לדבריו העימותים הם בעיקר על רקע ניגודי האינטרסים בין שני הארגונים [הערה: אלג'ולאני אינו מרבה להתפלמס עם דאעש. יתכן והוא יעסוק בסוגיית יחסי ג'בהת אלנצרה עם דאעש בחלקו השני של הראיון].

יחס ג'בהת אלנצרה לאוכלוסייה

15. אלג'ולאני ניסה להציג עמדה מרוככת (לשיטתו) בכל הנוגע ליחס ג'בהת אלנצרה כלפי האוכלוסייה המגוונת באזורים אותם כבש הארגון (למעט העדה העליונית, שהמסר שלו כלפיה טומן נימת איום, כפי שפורט לעיל) [הערה: גם בכך מנסה אלג'ולאני לבדל עצמו מדאעש, אשר מתייחס בברוטאליות לקבוצות אוכלוסייה לא מוסלמיות].

16. להלן התייחסותו של אלג'ולאני לדרוזים ולנוצרים:

א. **הדרוזים:** לדברי אלג'ולאני, בשטחים שנכבשו ע"י ג'בהת אלנצרה ("השטחים המשוחחרים"), קיימים כפרים דרוזים, שאינם תומכים במשטר אסד ואינם נלחמים בג'בהת אלנצרה בכפרים הללו ואף אחד אינו נוגע בהם לרעה. הארגון לא הרס את בתיהם ולא את בתי התפילה שלהם אולם מנע מהם לבצע מנהגים כגון לפקוד קברים משום שהדבר לדבריו נוגד את ההלכה האסלאמית. פעילות ג'בהת אלנצרה בקרב הדרוזים מתבצעת באמצעות הטפה (דעווה) במגמה "ללמד אותם" היכן סטו מהדת ומהן "הטעויות שנפלו באמונתם". לטענת אלג'ולאני "שלחנו אליהם את המטיפים שלנו, והם הבהירו לנו, כי הם חוזרים בהם מטעויותיהם באמונה".

ב. **הנוצרים:** אלג'ולאני הבהיר, כי הנוצרים יוכלו לחיות תחת השלטון האסלאמי ללא כפייה של האסלאם. אומנם רבים מהנוצרים נלחמים לצד משטר אסד אולם הארגון אינו נלחם נגד הנוצרים ואינו כופה עליהם דבר כל עוד הם לא נלחמים בארגון. ארגון ג'בהת אלנצרה אינו מטיל עליהם את האשמה למעשי האמריקאים. בעתיד, לאחר שתוקם מדינת הלכה אסלאמית, לנוצרים תהיה זכות קיום בצל השלטון האסלאמי. הם יהיו כפופים לשלטון האסלאמי ומי שיוכל ישלם מס גולגולת (ג'זיה) ומי שידו אינה משגת לא ישלם [הערה: אלג'ולאני מנסה לבדל עצמו מדאעש גם בשאלת היחס לאוכלוסייה הנוצרית. בעוד דאעש הורס כנסיות ומתנכל לאוכלוסייה הנוצרית שבשטחי שליטתו מנסה אלג'ולאני להציג כלפיהם עמדה מרוככת].

מקורות המימון והנשק של ג'בהת אלנצרה

17. לדברי אלג'ולאני נכון שחלק מהארגונים המרכיבים את צבא אלפתח מקבלים תמיכה חיצונית אולם הוא הכחיש מכל וכל, כי ארגונו מקבל סיוע כלשהו מגופים זרים (מדינות או גופי מודיעין חיצוניים). אלג'ולאני הבהיר, כי מימון הארגון והשגת אמצעי לחימה מתבססים על שלל, שנלקח מצבא אסד, סחר מקומי ותרומות מגורמים מוסלמים פרטיים מחוץ לסוריה, התומכים

באלקאעדה. אלג'ולאני הדגיש, כי ג'בהת אלנצרה אינו מסכים לקבל סיוע ממדינה או מארגון משום, שהדבר עלול להביא לכניעה לתכתיבים שלהם, ולביטול יכולת ההחלטה העצמאית של הארגון .

נספח ב'

קווים לדמותו של ג'בהת אלנצרה, שלוחת אלקאעדה בסוריה

1. במהלך מלחמת האזרחים בסוריה התבססו בה שני ארגונים ג'האדיסטים בולטים, הנלחמים להפלת משטרו ש בשאר אלאסד. הראשון הינו ג'בהת אלנצרה ("חזית התמיכה"), בראשות אבו מחמד אלג'ולאני, הכפוף למנהיג אלקאעדה אימן אלט'ואהרי ומהווה את שלוחת אלקאעדה בסוריה. השני הינו דאעש, שהכריז על התנתקותו מארגון אלקאעדה, והוא פועל כארגון ג'האדיסטי עצמאי בעיראק ובסוריה ומקיים שלוחות במדינות ערביות ואסלאמיות נוספות.

2. על הקמת ג'בהת אלנצרה הוכרז בסוף ינואר 2012, כעשרה חודשים לאחר פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה. בראשית דרכו פעל הארגון כשלוחה של ארגון "המדינה האסלאמית בעיראק", מסגרת-על ג'האדית של ארגון אלקאעדה בעיראק⁴. על מנת לתת לכך תוקף פורמאלי הודיע אבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג אלקאעדה בעיראק (אפריל 2013), על איחוד שני הארגונים לארגון אחד בשם "המדינה האסלאמית בעיראק ובסוריה-רבתי". אולם הודעתו לא כובדה ע"י ג'בהת אלנצרה והיא בוטלה באופן פורמאלי (יוני 2013) ע"י אימן אלט'ואהרי, מנהיג ארגון אלקאעדה, שקבע, כי ג'בהת אלנצרה היא שלוחתו הרשמית של אלקאעדה בסוריה. כתוצאה מכך חל פילוג וכיום פועלים בסוריה שני ארגונים ג'האדיסטים מתחרים, מסוכסכים מנסים לבדל עצמם ואף נלחמים זה בזה מעת לעת.

3. מבחינה אידיאולוגית מזדהה ג'בהת אלנצרה עם תפיסת העולם הסלפית ג'האדיסטית של ארגון אלקאעדה. ברמת העקרונית הוא חותר להקים בעתיד ח'ליפות אסלאמית בסוריה-רבתי (בלאד אלאשאם, מרחב הכולל את שטח סוריה, לבנון, ירדן ישראל והשטחים הפלסטינים), אשר בה תושלט ההלכה האסלאמית (השריעה). אולם בניגוד לדאעש הקמת ח'ליפות זאת הינה בבחינת חזון לעתיד ולא מהלך אופרטיבי עכשווי. ג'בהת אלנצרה נמנע מלהקים ח'ליפות, בשטחים שבשליטתו, כפי שעשה דאעש, והאסטרטגיה שלו מתמקדת בלחימה נגד המשטר הסורי במגמה להביא להפלתו ולהקים בסוריה מדינה אסלאמית תחתיו (כפי שאמר אלג'ולאני בראיון לאלג'זירה).

4. ג'בהת אלנצרה משתף פעולה עם ארגונים אסלאמים אחרים בניגוד לדאעש, שבדרך כלל נמנע מכך ומעדיף להפעיל ארגוני PROXY על פני שיתוף פעולה אמיתי. הדבר מצא ביטוי בהקמת חזית מאוחדת של מספר ארגונים בראשות ג'בהת אלנצרה בשם צבא אלפתח. חזית זאת נחלה בחודש האחרון ניצחונות במרחב אדלבי והיא נלחמת כיום נגד חזבאללה והצבא הסורי במרחב אלקלמון. אזורי שליטתו או השפעתו של ג'בהת אלנצרה פרוסים על פני צפון וצפון מערב סוריה, דרום סוריה

⁴ "המדינה האסלאמית בעיראק" הייתה מסגרת-על של ארגונים ג'האדיסטים סלפים בעיראק המזוהים עם אלקאעדה, שהפכה בהמשך לדאעש (פרטים נוספים ראו עבודת מחקר של מרכז המידע למודיעין ולטרור: "דאעש: דיוקנו של ארגון טרור", עמ' 35-38).

(כולל מרכז ודרום רמת הגולן) הפריפריה של דמשק והרי אלקלמון (בניגוד לדאעש, שביסס שליטתו במרחב טריטוריאלי רצוף במזרח סוריה ובמערב עיראק)⁵.

5. מקים ג'בהת אלנצרה והעומד בראשו הינו **אבו מחמד אלג'ולאני** (באשר לשמו האמיתי קיימות גרסאות סותרות). אלג'ולאני הינו פעיל שטח בכיר, שמוצאו ככל הנראה מסוריה, אשר צבר ניסיון מבצעי בעיראק בלחימה נגד ארה"ב ובעלות בריתה. בעבר הוא נמנה על תומכי **אבו מצעב אלזרקאוי**, שעמד בראש לוחמי הג'האד (המג'אהדין), שנשלחו לעיראק מטעם אלקאעדה בעקבות הפלישה האמריקאית (מרץ 2003). לאחר פרוץ מלחמת האזרחים נשלח אבו מחמד אלג'ולאני לסוריה ע"י שלוחת אלקאעדה בעיראק כדי להקים בה את ג'בהת אלנצרה. תפיסת עולמו של אלג'ולאני מבוססת על האידיאולוגיה של אלקאעדה **עם התאמות (בכיוון הפרגמאטי) הנובעות מאופייה המיוחד של הזירה הסורית בה הוא פועל.**

תמונה, ראשונה מסוגה, שפרסמה ב-27 בדצמבר 2013 על ידי בכירים במודיעין העיראקי המיוחסת לאלג'ולאני. לא ברור מתי צולמה התמונה ומהי מהימנותה. לדבריהם נחשפה התמונה בעקבות מעצר פעילי אלקאעדה בעיראק (אלספיר, 27 בדצמבר 2013). בראיון לאלג'זירה נמנע אלג'ולאני מלחשוף את פניו.

⁵ על נסיבות הקמתו של ארגון ג'בהת אלנצרה ראו עבודת מחקר של מרכז המידע מה-23 בספטמבר 2013: "ג'בהת אלנצרה ("חזית התמיכה"): ארגון ג'האדיסטי-סלפי המשתייך לאלקאעדה, אשר ממלא תפקיד חשוב בקרב ארגוני המורדים בסוריה. הארגון חותר להפיל את משטר אסד ולהקים ח'ליפות אסלאמית בסוריה-רבתי, שתהפוך למוקד אזורי ובינלאומי לטרור וחתרנות